

Pitch Schnabel Platform VVVO 28 september 2016

Mijn naam is Jeannet Hommel, voorzitter van de Vecon en jarenlang betrokken geweest bij het Platform.

Degenen die mij kennen weten dat ik mijn zegje graag doe maar dat ik nooit probeer mijn eigen vak belangrijker te maken dan andere vakken. Iedereen kan precies uitleggen waarom zijn of haar vak nuttig is voor de algemene ontwikkeling van kinderen, om de wereld om zich heen beter te begrijpen. Toch ga ik dat nu wel doen, met name door een aantal voorbeelden te gebruiken.

Tegelijk met het schrappen van termen als budgetteren en lenen uit de kerndoelen van de basisvorming gingen de ministeries van EZ en OCW aan de slag met zwaar gesubsidieerde activiteiten als 'Wijzer in geldzaken'. Deze activiteiten hebben tot doel het onderwijs te stimuleren aandacht te besteden aan financiële geletterdheid. Het belang van kennis van omgaan met geld wordt dus erkend, ook door de overheid, maar in het onderwijscurriculum is er geen aandacht voor. Het lijkt mij niet meer dan logisch om dit onderwerp goed herkenbaar op te nemen in het toekomstige curriculum. Een vergelijkbaar verhaal kan ik ophangen over ondernemerschap.

De ervaring tot nu toe met leergebieden, vooral in het vmbo ingevoerd, is dat bijv. een geschiedenisleraar maar zelden iets heeft met de economische aspecten van de verschillende onderwerpen. De economische bril ontbreekt. Dat is hem niet kwalijk te nemen, ik heb datzelfde met geschiedenis. Het gevolg hiervan is wel dat het werken met leergebieden betekent dat een aantal aspecten niet of onderbelicht worden. Een leraar moet echt verstand hebben van een onderwerp als 'bezuinigingen door de overheid'. Moet kunnen vertellen wat de gevolgen daarvan zijn, hoever die gevolgen reiken. Dat ook de winkelier op de hoek getroffen wordt door zo'n bezuiniging omdat werkloosheid en daling van inkomen ook voor hem gevolgen hebben.

In het rapport van de commissie Schnabel wordt over kennisdomeinen gesproken. In de uitwerking daarvan beperken ze zich tot een vast cluster van vakken zonder over grenzen heen te kijken. Dan zijn er dus opnieuw schotten tussen vakken en lossen we niets op. Als je het over kunst en cultuur hebt, heb je het ook over het overleven van orkesten en musea omdat subsidies wegvallen. Als je het over duurzaamheid en groene energie hebt speelt de lage olieprijs opeens een rol. Kortom: de economische bril is ook in andere kennisdomeinen van belang en mag niet genegeerd worden. Een jaar of wat geleden was het SLO bezig met zgn. meso-curricula. Ze hebben inmiddels een andere term opgeplakt gekregen maar zijn op zich wel nuttig. Ze bieden houvast aan leraren die hun methode los willen laten maar wel het volledige programma willen bieden, ze arrangeren zelf en combineren bijv. themagewijs een aantal vakken. De basis voor het E&M overzicht waren de domeinen van maatschappijleer, daar hoorde o.a. milieu bij. Ik heb het niet voor elkaar gekregen om het vak M&O in dit schema op te laten nemen bij bijv. dit onderdeel. Maar iedereen weet dat stimuleren van milieuvriendelijke keuzes gebeurt met bijv. subsidies. De onderliggende berekeningen staan in ons examenprogramma! En de bijbehorende marketing ook!

Tot slot nog een paar algemene opmerkingen. De Vecon is absoluut niet tegen verbetering van het onderwijs en meer vrijheid zodat leerlingen zo goed mogelijk gemotiveerd en gestimuleerd kunnen worden. We denken echter dat het niet goed is om alles om te gooien. Creëer meer vrijheid door regels los te laten, zoals bij de profielen in de bovenbouw, door een echt klein kerncurriculum te bepalen (waarbij de eisen niet te hoog gesteld worden zoals nu bijv. bij rekenen), door een aantal kaders te bepalen waarbinnen scholen keuzes kunnen maken. Voorkom daarbij dat docenten en leerlingen volledig worden overgeleverd aan de hobby van steeds andere schoolleiders of de lobby van ouders met een soms wel erg grote mond maar weinig verstand van onderwijs. En: zorg ervoor dat er een goed systeem komt dat niveau en totale studielast meet. We hebben er niets aan dat

scholen leerlingen een diploma geven dat die naam niet waard is, waardoor de doorstroom naar vervolgonderwijs problematisch wordt.